

1. Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΟΥ ΝΤΟΜΙΝΟ

Μέσο: TA NEA

Ημ. Έκδοσης: . . .21/03/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/03/2026

Σελίδα: 17

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Ο κίνδυνος του ντόμινο

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΑ

ΤΗΣ ΗΝΩΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ

Μπορεί αυτή η κρίση να εξελιχθεί σε ντόμινο και να επεκταθεί πέραν της Μέσης Ανατολής; Υπό προϋποθέσεις, ναι. Ποιες θα ήταν αυτές; Παρακολουθώντας την εξέλιξη του πολέμου αυτές τις τρεις πρώτες εβδομάδες, ένα πρώτο συμπέρασμα είναι ότι οι χώρες του Κόλπου που υφίστανται πλήγματα δεν αντιδρούν με είσοδο στη σύγκρουση, περιορίζονται στην άμυνά τους. Διαφορετικά, θα είχαμε μια σύγκρουση με πολλούς εμπλεκόμενους. Αλλά αναλόγως της έντασης και της διάρκειάς της, αυτό θα μπορούσε ν' αλλάξει.

Ενα δεύτερο συμπέρασμα αφορά στον ρόλο παρατηρητή που επέλεξαν να διατηρήσουν μέχρι στιγμής η Κίνα και η Ρωσία. Παρότι σύμμαχες χώρες του Ιράν, επιλέγουν την έμμεση υποστήριξή του, οικονομικά και πιθανότατα στρατιωτικά, αλλά όχι την άμεση παρέμβαση υπέρ του. Αυτό επίσης θα μπορούσε να αλλάξει αν η σύγκρουση διαρκέσει τόσο που να απειλήσει τη δική τους θέση στην περιοχή, αλλά μάλλον δεν θα συμβεί καθώς ούτε οι ΗΠΑ ούτε το Ισραήλ φαίνεται να επιδιώκουν τη διεύρυνση του μετώπου σε τέτοια κλίμακα. Οι ίδιες δυνάμεις, Ρωσία και Κίνα, υπό τον φόβο της επέκτασης είναι πολύ πιθανό να συστήνουν στην ιρανική ηγεσία να περιορίσει την αντίδρασή της σε λελογισμένα όρια ώστε να αποσοβηθεί ο κίνδυνος της κλιμάκωσης.

Ενα τρίτο συμπέρασμα αφορά στις σχέσεις ΗΠΑ και Ευρώπης. Εδώ το ρήγμα βαθιάει και η παγίωσή του θα απειλήσει άμεσα την ευρωπαϊκή ασφάλεια. Μια πρώτη περίπτωση θα είναι η αποδυνάμωση της θέσης της Ουκρανίας τόσο στο στρατιωτικό όσο και στο διαπραγματευτικό πεδίο. Με ανριχτό το Μεσανατολικό ούτε οι ΗΠΑ και πολύ περισσότερο η Ευρώπη μπορούν να πείσουν αποτελεσματικά τη Ρωσία να κάνει υποχωρήσεις. Αναλόγως δε των εξελίξεων, είναι πιθανό η Μόσχα να κινηθεί εναντίον κάποιας άλλης χώρας μέλους ή μη του ΝΑΤΟ. Θα το κάνει αυτό διότι διαβλέπει ότι πλέον η διάθεση του προέδρου Τραμπ είναι εκδικητική έναντι της Ευρώπης. Αυτή είναι η δεύτερη και εξαιρετικά σοβαρή περίπτωση του πολέμου στο Ιράν. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ βρήκε το πρόσχημα να δικαιολογήσει τη διαχρονική του απαξίωση των Ευρωπαίων. Το επιχείρημα είναι εύληπτο, για το δικό του, τουλάχιστον, ακροατήριο: «Αν δεν με βοηθούν όταν τους χρειάζομαι, γιατί να τους βοηθήσω όταν αυτοί θα με χρειαστούν».

Η σημερινή κατάσταση των ευρωατλαντικών σχέσεων είναι η χειρότερη που υπήρξε ποτέ. Το 2003 όταν οι ΗΠΑ προετοίμαζαν την επιχείρηση στο Ιράκ, ζήτησαν τη συνδρομή των συμμάχων τους στο ΝΑΤΟ. Λόγω της αντίθεσης της Γαλλίας, της Γερμανίας, του Βελγίου και του Λουξεμβούργου, αυτή δεν δόθηκε και οι ΗΠΑ συνέστησαν «συμμαχία προθύμων». Αλλά δεν υπήρχε περίπτωση να εγκαταλείψουν το ΝΑΤΟ για τον λόγο αυτό. Σήμερα το ενδεχόμενο αυτό γίνεται πιο πιθανό. Οι δηλώσεις Τραμπ δείχνουν να το επιθυμεί και αν δεν προκληθεί σεισμός στις ΗΠΑ μπορεί να το αποφασίσει παρά την ισχύουσα νομοθεσία ότι θα πρέπει το Κογκρέσο να εγκρίνει μια τέτοια απόφαση (ΝΑΤΟ Support Act). Η ειρωνεία του πράγματος είναι ότι τον σχετικό νόμο είχε εισηγηθεί ο Μάρκο Ρούμπιο. Η αντίδραση των Ευρωπαίων δείχνει ότι συνειδητοποιούν τον κίνδυνο, είναι όμως έτοιμοι να διαβούν τον Ρουβίκωνα; Χωρίς αμερικανική παρουσία στο ΝΑΤΟ, η Ευρώπη γίνεται εξαιρετικά ευάλωτη και το ενδεχόμενο μιας μεγάλης σύγκρουσης στο έδαφός της πολύ πιο πιθανό.

Η Ηνώ Αφεντούλη είναι επικεφαλής του Παρατηρητηρίου Γεωπολιτικής και Διπλωματίας στο [Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκός & Εξωτερικής Πολιτικής \(ΕΛΙΑΜΕΠ\)](#).